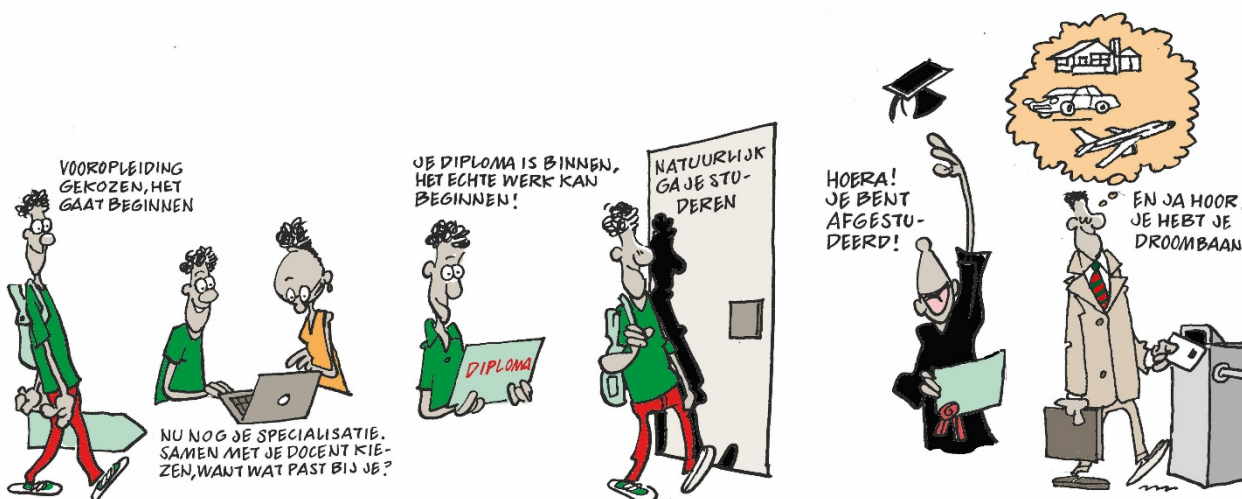

Beleidsplan Better Prepared Suriname (BPS)

Datum: november 2025

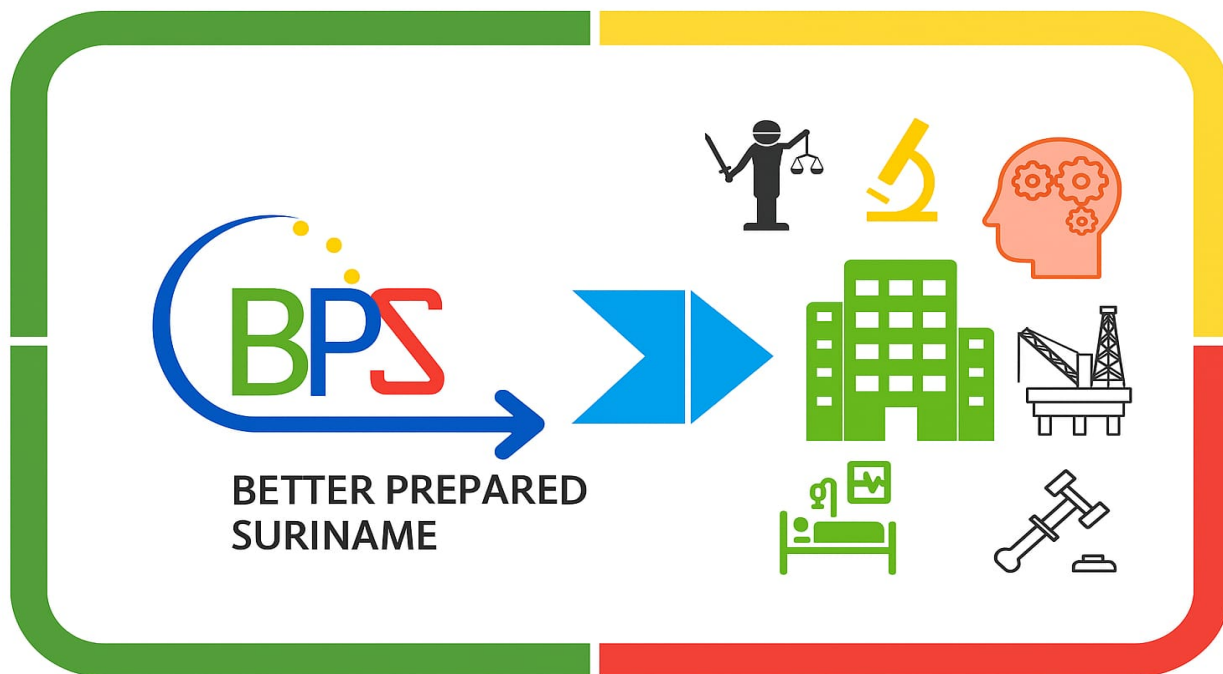
Van: team BPS

**Beleidsplan
Better Prepared Surinamer
(BPS)**

Datum	Aanpassingen	Door
November 2025	Document aangemaakt	Loes Mulder (voorzitter BPS NL)
17 maart 2026	Naam van de stichting in Suriname toegevoegd - Betre Prakseri Sranan	Loes Mulder (voorzitter BPS NL)

Tekening voorkant gemaakt door Gerrit de Jager

Samenvatting

Dit beleidsplan van Better Prepared Suriname (BPS), opgesteld in november 2025, biedt een overzicht van de behaalde resultaten, de voorbereidingen voor 2023-2024 en de uitkomsten van diverse overleggen. Het document behandelt daarnaast de actuele stand van zaken rond het programma, schetst de achtergronden, en formuleert de visie en doelen voor de komende periode. Het plan biedt zo een helder kader voor het beleid en de ambities van het BPS-team.

Inhoudsopgave

.....	3
Samenvatting.....	3
Voorwoord.....	5
Inleiding.....	5
Zie bijlage c Overzicht aan ontwikkelde projecten: studiekeuze en vaardigheden, blz. 16 van dit document.....	6
Hoofdstuk 1 wat hebben we bereikt?.....	6
Voorbereiding 2023-2024.....	6
Stand van zaken inhoud programma mei 2025.....	8
Achtergrond.....	8

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

Hoofdstuk 2 Wat willen we bereiken?.....	9
Visie.....	9
Missie.....	9
Strategie voor het verwezenlijken van deze ambitie.....	9
Doelgroep.....	9
Doelen 2025-2027.....	10
Stappenplan in uitvoering doelen.....	11
Hoofdstuk 3 Ontwikkeling en focus.....	11
Hoofdstuk 4 Organisatie.....	13
Organisatieafbeelding.....	13
Organisatie Uitleg	13
Samenwerking.....	16
Hoofdstuk 5 Financiering.....	17
Begroting.....	17
Randvoorwaarden voor Financiering.....	17
Hoofdstuk 6 Evaluatie en Monitoring.....	19
Monitoring.....	19
Evaluatie.....	19
Feedback voor verbetering.....	19
Bijlagen.....	21
a. Informatie over de achtergrond van het programma.....	21
b. Ambitie programma Better Prepared Suriname.....	21
c. Overzicht aan ontwikkelde projecten: studiekeuze en vaardigheden.....	23

Voorwoord

Geachte lezers,

Met genoegen presenteren we ons beleidsplan, waarin we de koers voor de komende jaren uitstippelen. In dit plan vindt u inzicht in wat we willen bereiken, met een focus op ons activiteitenverslag van 2023 tot juli 2025. We schetsen daarbij niet alleen onze werkwijze en de inhoud van ons werk, maar we lichten ook onze organisatie toe. Een belangrijk deel van dit document is gewijd aan onze verdere ontwikkeling en de stappen die we gaan ondernemen om onze doelstellingen te realiseren.

Wij geloven dat ons succes voortkomt uit een sterke samenwerking met onze docenten, betrokkenen, partners en de gemeenschap. Het is onze ambitie om een omgeving te creëren waarin iedereen kan bijdragen aan onze gezamenlijke doelen en waarin innovatie wordt aangemoedigd.

Dit beleidsplan is een spiegel van onze ambitie en vastberadenheid om te blijven groeien en innoveren. Ik nodig u uit om dit document zorgvuldig door te nemen en samen met ons aan de slag te gaan om onze gezamenlijke doelen te verwezenlijken.

Inleiding

Dit is het tweede beleidsplan van Better Prepared Suriname, een onderwijsprogramma dat de aansluiting tussen het voortgezet onderwijs en de arbeidsmarkt bevordert. In de eerste twee jaar is er voortgang geboekt bij het opzetten van een organisatie die samenwerkingen tot stand brengt tussen scholen, opleidingsinstellingen en de arbeidsmarkt. Dit heeft geresulteerd in workshops over studiekeuze en vaardigheden.

Figuur 1 workshop studiekeuze op Zaailand Paramaribo gegeven 21 februari 2025

In april 2024 zijn we begonnen met het ontwikkelen van diverse projecten voor het programma Better Prepared Suriname¹. De aansluiting van het onderwijs binnen het VOS (voortgezet onderwijs senior) en HO (hoger onderwijs) staat centraal in dit programma. Voor een succesvolle ontwikkeling van het programma is het van belang om de verschillende stakeholders te betrekken. Deze stakeholders zijn in de periode tot april 2024 geïdentificeerd aan de hand van talrijke gesprekken en uitgesproken behoeften.

De ontwikkeling van het BPS-programma gaat door om beter aan te sluiten bij studenten en hen bewust te maken van het belang van het afronden van hun VOS-opleiding, zodat zij succesvol kunnen doorstromen naar het vervolgonderwijs. De start

van het ontwikkelen van het programma is in 2024 begonnen en er zijn grote stappen gemaakt. In dit beleidsplan zal er dan ook een verdere uitwerking voorgesteld worden. Maar alles is afhankelijk van de

¹ Afkorting Better Prepared Suriname is BPS.

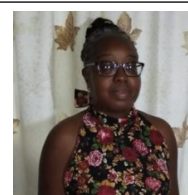
Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

behoefte van de studenten/docenten en wat er nodig is in Suriname om meer hoger kader te krijgen. De komende twee jaar van dit beleidsplan is er de mogelijkheid van intensivering en dat moet leiden tot borging van het programma BPS.

Het is een rijk programma aan het worden waarin steeds meer mensen betrokken raken.

Het is van groot belang om de onderwijsaansluiting voor eerste generatie studenten te verbeteren. Dit blijkt uit verschillende behoeftepeilingen en pilotuitvoeringen van de ontwikkelde projecten. Door in te spelen op de specifieke behoeften van deze doelgroep kunnen we hen beter ondersteunen in hun onderwijstraject. Het versterken van de aansluiting tussen het voortgezet onderwijs en het hoger onderwijs is essentieel om ervoor te zorgen dat deze studenten de kansen krijgen die zij verdienen en succesvol kunnen doorstromen naar vervolgstudies. Het programma Better Prepared Suriname richt zich daarom op het creëren van effectieve samenwerkingen tussen onderwijsinstellingen en betrokken stakeholders, zodat we gezamenlijk de onderwijsresultaten kunnen verbeteren.

De motivatie van docenten van zowel VOS als HO om gezamenlijk te ontwikkelen is inmiddels tot stand gekomen. Dit heeft geresulteerd in een eerste overzicht van één project gericht op studiekeuze en tien projecten die zich richten op het aanleren en toepassen van vaardigheden². De ontwikkeling van vaardigheden en andere programmaonderdelen gaan door. In bijlage a en b en van dit document kunt u meer achtergrondinformatie en ambitie over het programma vinden.

Quote Ingrid

Foort: "Dit doel spreekt mij persoonlijk erg aan omdat het gros van de leerlingen dat zich inschrijft bij mij op school tot die groep behoort. "Ik hoop dat de uitvoering van het project niet alleen leidt tot een toename van het aantal 'achterstandsleerlingen' in hbo-opleidingen, maar er ook toe bijdraagt dat zij de opleiding succesvol afronden."

In dit beleidsplan zal er dan ook een verdere uitwerking voorgesteld worden. Maar alles is afhankelijk van de behoefte van de studenten/docenten en wat er nodig is in Suriname om meer hoger kader te krijgen. De komende twee jaar van dit beleidsplan is er de mogelijkheid van intensivering, dat moet leiden tot borging van het programma BPS.

Het is een rijk programma aan het worden waarin steeds meer mensen betrokken raken.

Hoofdstuk 1 wat hebben we bereikt?

Vorbereiding 2023-2024

Na een voorbereiding van ruim 18 maanden, waarbij verkennende gesprekken zijn gevoerd met diverse stakeholders in het onderwijsveld in Suriname, zijn wij in mei 2024 daadwerkelijk overgegaan tot het ontwikkelen van concrete producten en activiteiten. De gesprekspartners zijn geweest:

² Zie bijlage c Overzicht aan ontwikkelde projecten: studiekeuze en vaardigheden, blz. 16 van dit document

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

- Ø Diverse afdelingen van het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MinOWC);
- Ø Stakeholders waaronder jongeren;
- Ø Directeuren scholen Voortgezet Onderwijs op Seniorenniveau – VOS - (VWO, Havo, Imeao);
- Ø Directeuren Hoger Onderwijs Instellingen (HO).

Deze intensieve samenwerking heeft ons in staat gesteld om de behoeften en wensen van alle betrokken partijen in kaart te brengen en een solide basis te leggen voor de ontwikkeling van onderwijsactiviteiten die aansluiten bij de eisen en verwachtingen van de Surinaamse samenleving. We kijken uit naar de implementatie van deze activiteiten en de positieve impact die ze zullen hebben op het onderwijs in Suriname.

De uitkomsten van de overleggen

- Resultaat van het voorgaande heeft ertoe geleid dat het ministerie toestemming heeft verleend aan onze stichtingen om tezamen met de scholen en instellingen van het ministerie programma's uit te werken ten behoeve van VOS en HO.
- In juni en juli 2024 hebben we bijeenkomsten gehad met de directeuren van VOS en HO. Hierna hebben 16 VOS (in totaal zijn er 25 VOS scholen) en alle 6 directeuren van HO directeuren van het Ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur (minOWC) zich gecommitteerd samen te werken aan aanvullende programma's voor hun studenten.
- De HO instellingen hebben aangegeven wat de tekortkomingen zijn van studenten die zich aanmelden. Deze liggen merendeel in gebrek aan vaardigheden.
- Ook de VOS directeuren onderschrijven hetgeen door hun collega's aangekaart is. En zien dit als een gemis in hun regulier programma.

Helmut Gezius is **docent Sociale wetenschap aan de AdeKUS**. Hij zit in de verschillende netwerken van het onderwijsprogramma.

“De doorstroming van VOS-studenten naar het hoger onderwijs is jaren een vanzelfsprekendheid geweest er leek niets aan de hand, en misschien was er werkelijk niets aan de hand.

Intussen hebben veranderde omstandigheden in de afgelopen jaren duidelijk gemaakt dat de doorstroming naar het hoger onderwijs onder druk is komen te staan. Het BPS is in dit kader meer dan welkom en creëert voor heel wat studenten in het middelbaar een "brug" naar het hoger onderwijs; een "brug" naar een betere toekomst. Zij krijgen hiertoe de mogelijkheid door de competenties die het BPS-programma, waaraan leiding- en onderwijsgeevenden binnen het middelbaar en hoger onderwijs hebben gewerkt, bij hen zal ontwikkelen.“

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

- In juli 2024 is een survey onder de VOS en HO directeuren gehouden. Hieruit zijn verschillende onderwerpen/thema's voor ontwikkeling aangehaald.
- In juli 2024 hebben wij de bedrijvenvereniging ASFA (Associatie Surinaamse Fabrieken) ook benaderd voor een samenwerking en ook te vernemen wat hun kijk is op het Surinaams onderwijs en hetgeen BPS nastreeft. De voorzitter van de ASFA gaf aan:
 - Ø Onvoldoende sociale vaardigheden bij nieuwe werknemers;
 - Ø Niet de juiste werkhouding;
 - Ø De beroepshouding/kennis is belangrijk.
- Eveneens medio juli 2024 hebben wij de voorzitter van ICT Associatie benaderd ook om samen te werken. Het belangrijkste zorgpunt van de voorzitter is de lage IT-geletterdheid in Suriname.
- Met beide associaties hebben wij verschillende vervolgesprekken gehad.

Stand van zaken inhoud programma mei 2025

- In september 2024 hebben wij een monitoringsgroep geformeerd, bestaande uit leden van VOS en HO - 4 directeuren - aangevuld met 3 kerngroepleden van BPS;
- Er zijn ontwikkelkoppels aan het werk gezet - bestaande uit 1 VOS docent en 1 HO docent.
- Er zijn 10 workshops ontwikkeld en ook uitgevoerd op de scholen. Een daarvan is het thema 'Studiekeuze' waarbij diverse HO-instellingen uitgenodigd worden een presentatie te verzorgen over de opleidingsmogelijkheden. De leerlingen hebben dit als zeer positief ervaren;
- Voor de verdere ontwikkeling is de monitoringsgroep nu bezig een overzicht samen te stellen.
- ICT Associatie zijn wij met een ICT-ondernemer bezig een train-the-trainer module uit te werken. Het doel is om niet ICT docenten te trainen in het toepassen van IT-mogelijkheden binnen de reguliere lessen. Deze docenten zullen ook ingezet worden om collega's binnen en buiten hun school te trainen. Zodoende meer leerlingen IT-minded te krijgen, waar bij ze skills ontwikkelen die meer zijn dan games, whatsapp, facebook, etc.
- Met de ASFA worden een aantal lezingen voor schooldirecteuren over de ontwikkelingen op het gebied van OIL & Gas voorbereid. Het doel is dat de directeuren beter in staat zullen zijn hun leerlingen/studenten te informeren over hetgeen iedereen in Suriname te wachten staat.

Achtergrond

Het MinOWC is op dit moment niet in staat alle taken adequaat uit te voeren en ondersteunt derhalve alle goede initiatieven. Bij onze contacten met het bedrijfsleven doen wij ook een beroep op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en vandaar ook de participatie van de voorzitters van de associaties.

De workshops die ontwikkeld worden, zijn extra curriculaire programma's, hetgeen ook goed gekeurd is door het ministerie. Ook de scholen en instellingen hebben vanaf het begin aangegeven behoefte te hebben aan dergelijke programma's.

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

Hoofdstuk 2 Wat willen we bereiken?

Visie

Better Prepared Suriname streeft naar een Suriname waarin álle jongeren, ongeacht hun sociaaleconomische achtergrond of het onderwijsniveau van hun omgeving, gelijke toegang hebben tot succes in het hoger onderwijs en zo een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het land.

Missie

Stichtingen Betre Prakseri Sranan en Better Prepared Suriname zetten zich in om Surinaamse jongeren van de eerste generatie, tussen de 16 en 22 jaar oud, actief te begeleiden en te ondersteunen.

Better Prepared Suriname richt zich op de cruciale overgang van leerlingen van het voortgezet onderwijs (VOS-niveau) naar het hoger onderwijs (HBO en universiteit). BPS creëert kansen voor deze leerlingen om niet alleen te starten met een opleiding in het hoger onderwijs, maar deze ook succesvol af te ronden. Onze focus ligt specifiek op studenten die de capaciteiten bezitten om hoger onderwijs te volgen, maar zij hebben vaak in hun directe omgeving niemand die deze stap al eerder heeft gezet. Deze doelgroep staat bekend als 'eerste generatiestudenten' – jongeren die als eerste in hun familie hoger onderwijs nastreven.

Strategie voor het verwezenlijken van deze ambitie

Alle programma's worden in samenwerking met docenten in VOS en HO ontwikkeld. Daarnaast is er ook aandacht voor het trainen en ondersteunen van docenten. Ons programma richt zich op het toegankelijk maken van informatie over studiemogelijkheden, het bieden van praktische hulpmiddelen en het versterken van de begeleiding op scholen. Daarbij besteden wij extra aandacht aan het trainen en ondersteunen van docenten, zodat zij studenten nog beter kunnen begeleiden bij hun ontwikkeling.

BPS ontwikkelt, in afstemming met het onderwijsveld, een educatief programma om eerste generatiestudenten te motiveren hun huidige studie succesvol af te ronden en door te stromen naar het hoger onderwijs. Het programma biedt een aantal activiteiten aan, zoals masterclasses, motiverende gesprekken en diverse vaardigheidstrainingen (bijv. persoonlijke effectiviteit, kritisch denken, ethiek en studievaardigheden). De keuze voor de inhoud van de activiteiten wordt in overleg met het onderwijsveld gemaakt. Het programma wordt vervolgens uitgevoerd op onder andere VOS-scholen.

Doelgroep

Het programma Better Prepared Suriname richt zich op de aansluitingsactiviteiten VOS-HWO voor de leerlingen/studenten en onderwijsinstellingen met hun docenten. Dan zijn het de volgende doelgroepen:

1. Het gaat om leerlingen³ die de eerste in het gezin zijn die hoger onderwijs volgen of de mogelijkheid hebben om hoger onderwijs te gaan volgen. Het programma BPS besteedt speciale aandacht aan leerlingen uit arme gezinnen⁴ ook wel gezinnen met een lage sociaaleconomische status door de verschillende projecten te ontwikkelen.

³ Waar nodig en mogelijk worden ook ouders, broers of zussen of andere mensen uit hun sociaal netwerk van leerlingen/studenten betrokken.

⁴ Een eenheid (persoon, gezin of huishouden) wordt als **arm** beschouwd als ze niet over voldoende middelen beschikt om te voorzien in haar basisbehoeften, waarbij een prominente rol vervuld wordt door de behoeften aan voeding. De bedragen, die (gegeven de omvang en samenstelling van de eenheid), het onderscheid aangeven tussen arme en niet-arme eenheden worden armoedegrenzen genoemd. 2 OF : Suriname in Cijfers no 367 / 2023-05 Juli/July 2023 Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS)

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

De leerlingen zijn onder te verdelen in de volgende groepen:

- a) Leerlingen VOS scholen - VWO
- b) Leerlingen MBO en HAVO met capaciteiten voor het volgen van HWO
- c) Studenten schakeljaar of 1e jaar HBO of Universiteit

2. Docenten en decanen van bovengenoemde groepen leerlingen/studenten VOS, MBO, HBO, Universiteit.
3. Ouders informeren.

Figuur 2 leerlingen aan het werk in Moengotapoe, pilot van een vaardigheid aanleren februari 2025

Doelen 2025-2027

1. Implementeren van de ontwikkelde activiteiten voor de VOS scholen met hulp van de benodigde instanties zoals de VOS directeuren, de inspectie van onderwijs. Een activiteitenplanning zal de uitkomst hiervan zijn;
2. Docenten trainen op Informatie- en CommunicatieTechnologie (ICT) skills voor gebruik in lessen aan leerlingen/studenten;
3. Bewustwording aan directeuren en docenten van VOS en HO over de behoefte van het bedrijfsleven d.m.v. lezingen over Oil & Gas, zodat er aandacht is voor de betekenis van local content in de Surinaamse maatschappij en voor het onderwijs;
4. Verder ontwikkelen van onderwijs-gerelateerde activiteiten waardoor leerlingen/studenten en ouders meer kennis over vak-inhouden, persoonlijke-, sociale - en studievaardigheden en competenties verkrijgen, passend bij de belangstelling maar ook bij de behoeften van Suriname. De behoefte en vormgeving zal in samenwerking met de VOS en HO docenten en directeuren plaatsvinden. De ontwikkeling van een activiteit wordt door een VOS- en een HO docent gedaan. Na de ontwikkeling komt er een pilot uitvoering, evaluatie en bijstelling van de activiteit;

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

5. Het aantonen van de impact van BPS zal geschieden door het volgen van studenten in de loop van de jaren. Dit zal gebeuren in samenwerking met het IMWO;
6. Het bestendigen van de organisatie: de monitoringsgroep en het samenwerkingsverband tussen relevante VOS en HO-partners. Hierin staan de samenwerking en uitvoering van de activiteiten centraal zodat het programma BPS verder doorontwikkeld worden. De uitwisseling zorgt voor het borgen van het aansluitingsonderwijs in de curricula van de eigen opleidingen na afloop van de pilotfase;
7. Verdere uitbreiding van de samenwerkingsverbanden bestaande uit VOS-scholen, relevante overheidsinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties, dat een werkwijze en aanbod heeft geselecteerd en/of ontwikkeld om leerlingen/studenten actief te ondersteunen bij het realiseren van niet-aan-onderwijs-gerelateerde basisvoorwaarden voor studeren aan een HWO-opleiding. Ook met het NOB zal naar gekeken worden;
8. Plan maken en uitvoeren van het borgen van het programma BPS;
9. Werven van fondsen voor de financiële ondersteuning van het programma BPS.

Stappenplan in uitvoering doelen

Fase juli 2025 – juli 2026

- Implementeren van activiteiten door planning lijst maken;
- Door ontwikkelen van activiteiten en ontwikkelteams vormen;
- Uitvoeren pilotprojecten van ontwikkelde aansluitingsactiviteiten VOS-HO;
- Evalueren en waar nodig bijstellen van elke uitgevoerde aansluitingsactiviteit VOS-HO;
- Lezing ASFA over local content in kader van Oil & Gas;
- Trainen van docenten op ICT vaardigheden;
- Opzetten plan volgen studenten met IMWO;
- Werven van fondsen.

Fase juli 2026 – juli 2027

- Verder vorige fase vervolgen en indien nodig herhalen;
- Uitbreiden aantal deelnemende scholen en opleidingen;
- Nadenken over andere vormen gerelateerd aan het onderwijs;
- Plan voor borging ontwikkelen;
- Evalueren van het programma BPS van aansluitingsactiviteiten VOS-HO met toets van de doelen;

Hoofdstuk 3 Ontwikkeling en focus

In de ontwikkeling van het programma speelt de docent een essentiële rol in het begeleiden en inspireren van studenten. Docenten van het VOS en HO ontwikkelen samen en door ontwikkelen het programma Better Prepared Suriname (BPS) en voeren verschillende projecten uit voor de studenten. Het streven is om een duurzame impact te maken op het leven van studenten in Suriname door hen de tools en kansen te bieden die ze nodig hebben om hun volledige potentieel te bereiken en bij te dragen aan de ontwikkeling van hun gemeenschap en land.

Na het ontwikkelen van het lesmateriaal worden trainingen voor de docenten georganiseerd om hen bekend te maken met de workshops. Het zijn ook inspiratiesessies voor de docenten. Door lezingen over

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

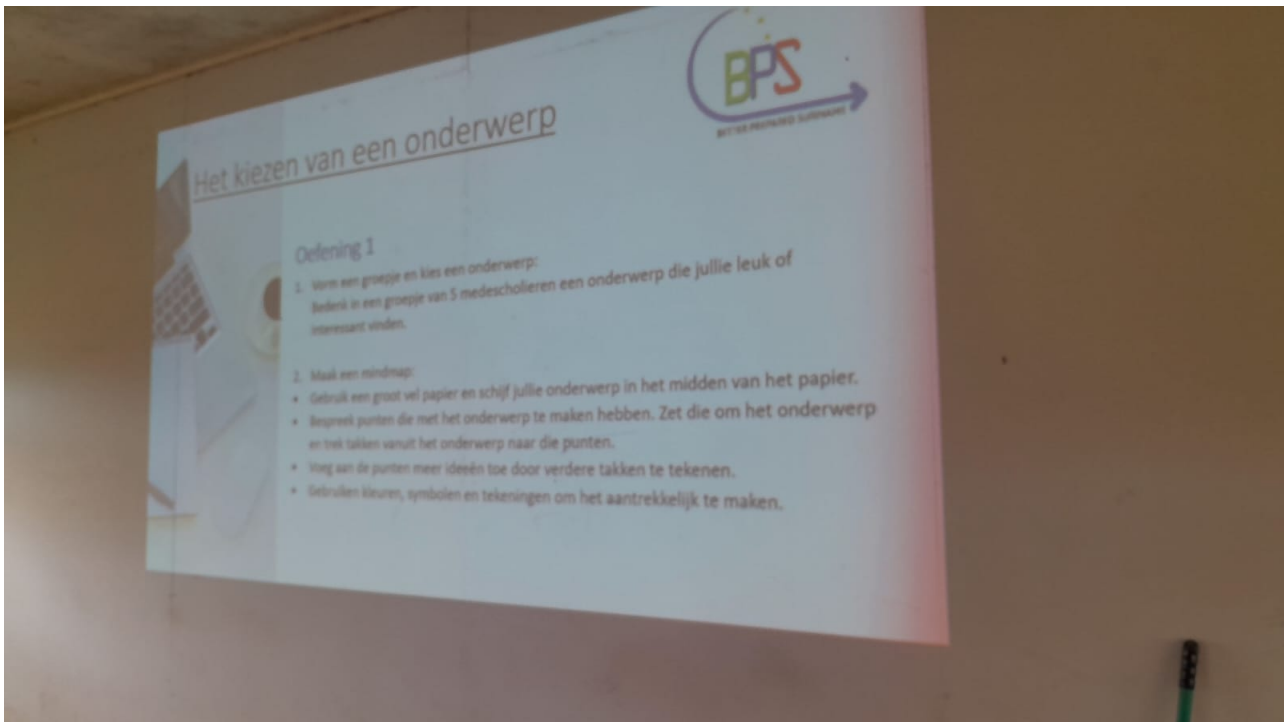
verschillende onderwerpen zullen we docenten ook bewust maken over de arbeidsmarkt. Welke vaardigheden en kennis hebben leerlingen nodig om mee te kunnen draaien in Surinaamse maatschappij en zich staande kunnen houden.

De inhoud van de activiteiten komen uit de verschillende netwerken. Vervolgens worden de teams samengesteld en gaan ontwikkelen. Ze zorgen voor pilots op de scholen en na de evaluatie kunnen de workshops aangeboden worden aan de andere scholen. Een school kiest wat zij nodig achten en ook op welk moment dat zou kunnen plaatsvinden.

De programmaleider is de spil in dit web en zorgt voor deze ontwikkeling.

De focus van dit beleidsplan ligt op het door ontwikkelen van vaardigheden en kennis die de studenten nodig hebben om te werken voor Oil & Gas industrie en de daarmee nodige local content. Local content is de hele infrastructuur van het land rondom deze industrie. Het gaat dan van ziekenhuis, onderwijs, toerisme, wegenbouw, huizenbouw, etc..

Een andere focus is het implementeren van dit programma binnen het onderwijs in Suriname.

Figuur 3 een slide van de vaardigheidswerkshop onderwerp kiezen

Hoofdstuk 4 Organisatie

Organisatieafbeelding

Organisatie Uitleg

Beleidsteam
Samenstelling:

Beleidsplan Better Prepared Suriname (BPS)

- Vertegenwoordigers van:
 - o De stichtingen (Nederland en Suriname)
 - o Het programmteam
 - o Partnerorganisaties

Taken:

- Creëren van draagvlak
- Adviseren over beleid en uitvoering
- Screenen van doelen en projecten
- Goedkeuring verlenen aan voorstellen
- Financiële controle en besteding bewaken

Stichtingen Nederland & Suriname

Verantwoordelijkheden:

- Fondsenwerving t.b.v. aansluitingsactiviteiten
- Verantwoording van besteding van middelen
- Ondersteuning van beleidsvorming

Specifiek (Stichting Nederland):

- Levert inhoudelijke onderwijskundige expertise
- Een bestuurslid heeft ervaring met een vergelijkbaar programma aan de Vrije Universiteit (VU), met samenwerking van 55 vo-scholen.

Programmteam

Taken:

- Inventariseren van onderwijsbehoeften
- Organiseren en uitvoeren van beleid
- Vormgeven van werkgroepen en aansturen van ontwikkelteams

Monitoringsgroep

Samenstelling:

- Directieleden
- Docenten van VOS en HO
- Vertegenwoordigers van de stichtingen
- Leden van het programmteam

Taken:

- Ophalen van onderwijsbehoeften
- Adviseren over onderwijsactiviteiten
- Integratie van projecten in het VOS
- Bewaken van de kwaliteit van de activiteiten

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

Netwerken

1. Overheid / Ministerie van OWC

- Beleidsmatige betrokkenheid en afstemming

2. VOS-HO Samenwerking

- Bestaat uit directeuren en docenten
- Levert input over praktijk, behoefte en beleidsvoorstellen

3. Bedrijven & Maatschappelijke/Overheidsorganisaties

- Werken samen met het programmateam aan ondersteuning van studenten (sociaal-maatschappelijke basisvoorwaarden)
- Extra netwerk van bedrijven dat studentenactiviteiten ondersteunt

Opmerking: Deze netwerken worden geraadpleegd en zijn, indien nodig, vertegenwoordigd in het beleidsteam.

Ontwikkelteams

Samenstelling:

- Docenten uit VOS en HO
- Deskundigen met inhoudelijke expertise

Werkwijze:

- Werken projectmatig aan specifieke aansluitingsactiviteiten VOS-HO

Voorbeelden van projecten:

- **Project X:** Vaardigheden in het schakeljaar
- **Project Y:** Masterclass in VOS (inhoud en vaardigheden)
- **Project Z:** Zelfbewustzijn en studiekeuze

Samenwerking

Het door ontwikkelen van activiteiten gaat steeds via de volgende werkwijze van Better Prepared Suriname, die is gebaseerd op samenwerking met verschillende stakeholders. Er is afstemming met de directoraten Hoger Onderwijs, Algemeen Vormend Onderwijs en Beroeps Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur. De directeuren ondersteunen het BPS-programma en via verschillende meetings en schrijven worden ze op de hoogte gehouden en het BPS-programma met hun inbreng besproken.

Ook is er afstemming met het VOS Directeurenberaad. Dit beraad uit hun behoefte voor het programma. Vanuit hen is er een groep directeuren verantwoordelijk voor de inhoud en kwaliteit van het onderwijs programma. Het implementeren van het programma is een bespreekpunt in dit overleg.

Docenten van het VOS en HO komen bij elkaar om met elkaar te spreken over wat is er nodig en op welke wijze kan je het programma ontwikkelen en uitvoeren. Zij zijn belangrijk in dit geheel.

Figuur 4 dhr. Bilkerdijk geeft lezingen aan docenten over Local Content in SPI
27, 29, 31 oktober 2025

Belangrijke stakeholders zijn de diverse niet-onderwijs gerelateerde organisaties, zoals de Associatie van Surinaamse Fabrikanten (ASFA), de Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) Associatie en de Nationale Ontwikkelingsbank (NOB). Zij geven aan welke vaardigheden, beroepen en competenties voor Suriname nodig zijn.

Figuur 5 docentenbijeenkomst over Local Content in SPI
31 oktober 2025

**Beleidsplan
Better Prepared Surinamer
(BPS)**

Hoofdstuk 5 Financiering

Voor dit programma BPS zal in samenwerking met relevante partners financiering gezocht worden bij verschillende buitenlandse (waaronder Nederlandse) en Surinaamse fondsen die het voorbereiden en uitvoeren van educatieve programma's voor Suriname en Surinamers financieren. Door het fonds W.M. De Hoop stichting konden we in april 2024 starten met het ontwikkelen van het programma. Vervolgens heeft Kennedy van der Laan en anderen ook ons financieel geholpen.

De ANBI status is erkend en de website is verbeterd, zodat het fondsenwerven verder kan plaatsvinden. Er zullen verschillende wervingskanalen ingezet worden. Er zullen verschillende wervingskanalen worden ingezet, waaronder:

- Het benaderen van bestaande fondsen;
- Het organiseren van events;
- Het vragen van donaties aan particulieren.

Begroting

Op hoofdlijnen

	2025	2026	
Onderdeel	Begroting	Begroting	Uitleg 2026
Programma manager	€ 9.450	€ 1.800	150 per maand sinds oktober 2025
Communicatiekosten	€ 500	€ 1.000	Elk kwartaal een actie van 250 euro
Kerngroepleden	€ 3.000	€ 1.800	2 leden * 75 euro * 12 maanden
Monitoringsgroep	€ 3.500	€ 4.800	8 leden * 50 euro * 12 maanden
Overheadkosten	€ 400	€ 600	website hosting, licenties, domein, etc
Werkgroepen	€ 3.000	€ 10.000	10 leden * 250 * 4 activiteiten
Transactiekosten	€ 960	€ 960	6 euro per transactie * 160 transacties
Contingency	€ 2.081	€ 2.096	+/- 10%
Terugbetalingen	€ 3.200		Openstaande leningen
Totaal	€ 26.091	€ 23.056	

Randvoorwaarden voor Financiering

Sterkte analyse

1. Samenwerking tussen VOS en HO: De samenwerking tussen verschillende onderwijsniveaus kan leiden tot een geïntegreerde benadering van onderwijsontwikkeling en betere voorbereiding van studenten.

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

2. Gerichte focus op vaardigheden: het ontwikkelen van vaardigheden die essentieel zijn voor de arbeidsmarkt helpt studenten zich beter voorbereiden op hun toekomst.
3. Projectgericht: Het werken met specifieke projecten kan leiden tot meetbare resultaten en concrete impact.
4. Motivatie van docenten: De betrokkenheid en motivatie van docenten kunnen de kwaliteit van het onderwijs en de ontwikkeling van studenten verbeteren.
5. Bredere studiekeuze ondersteuning: Het project gericht op studiekeuze kan studenten helpen weloverwogen beslissingen te nemen, wat leidt tot hogere studie- en beroepsgeluk.
6. Innovatieve lesmethodes: Het gebruik van innovatieve en interactieve lesmethodes kan de studentbetrokkenheid verhogen en leren effectiever maken.
7. Community betrokkenheid: Een sterke link met de lokale gemeenschap kan leiden tot praktische ervaringen voor studenten en inzet van lokale middelen en kennis.
8. Verschillende leerstijlen: Het programma kan inspelen op verschillende leerstijlen en -behoeften van studenten, waardoor het inclusief en veelzijdig is.

Zwakke analyse

1. Beperkte middelen: Het programma kan te maken hebben met een tekort aan financiële en materiële middelen, wat de implementatie en ontwikkeling van projecten kan belemmeren.
2. Materiële uitrusting: Er kan een gebrek zijn aan noodzakelijke apparatuur, zoals computers, wetenschappelijke materialen en andere onderwijshulpmiddelen, die cruciaal zijn voor de uitvoering van bepaalde vakken of projecten.
3. Personeelsbezetting: Als er onvoldoende personeel is of er geen middelen zijn voor het werven van extra personeel (bijvoorbeeld voor speciale vakken), kan dit de kwaliteit van het onderwijs beïnvloeden.
4. Tijdsgebrek voor docenten:
 - Overbelasting: Docenten hebben misschien te maken met een vol rooster en andere verplichtingen die hen verhinderen voldoende tijd te besteden aan het ontwikkelen van nieuwe lesmaterialen of het volgen van bijscholing.
 - Moeilijkheden bij implementatie: Het ontbreken van voldoende tijd kan leiden tot een inconsistente implementatie van het curriculum en gebrek aan aandacht voor de ontwikkelde projecten.
5. Beperkte evaluatie en feedbackmechanismen: Er kan een gebrek aan goed gestructureerde evaluatieprocessen zijn voor het meten van de effectiviteit van het programma, wat de verdere ontwikkeling kan belemmeren.
6. Onvoldoende training voor docenten: Als docenten niet goed getraind zijn in de nieuwe benaderingen, kan dit leiden tot inconsistentie in de uitvoering en resultaten.

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

7. Gebrek aan continuïteit: Projecten kunnen tijdelijk zijn en zonder duurzame middelen blijven, wat leidt tot een gebrek aan continuïteit in onderwijsinnovaties.

8. Er moet ruimte in het curriculum vrijgemaakt kunnen worden voor extra leerprogramma's. Zie opmerking Henry Orie van 22 jan 2024 (Starnieuws) over noodzaak verlenging schooltijden tot 15u.

Deze analyse helpt ons om ervoor te zorgen dat de financiering op een effectieve manier worden ingezet en de doelstellingen van het programma worden behaald.

Hoofdstuk 6 Evaluatie en Monitoring

Het is van belang om het programma BPS continue te monitoren en evalueren. Dit stelt ons in staat om de voortgang en effectiviteit van het programma te meten, te beoordelen en te verbeteren. Hierdoor kunnen we sterke en zwakke punten identificeren en bepalen welke gebieden verdere aandacht nodig hebben.

Monitoring

Monitoring is een doorlopend proces. Omdat we een nieuwe organisatie zijn, bevindt dit zich nog in de opstartfase.

We gaan een plan opstellen om de monitoring op te implementeren en de voortgang van de activiteiten te blijven volgen. Op basis van de doelstellingen stellen we mijlpalen vast die dienen als indicatoren om de prestaties te kunnen meten. De gegevens zullen door de monitoringsgroep worden verzameld en geanalyseerd.

Evaluatie

Het beoordelen van de resultaten en impact van het programma bevindt zich ook in de opstartfase.

Elke activiteit wordt geëvalueerd. De workshops van de vaardigheden draaien eerst een pilot op een school en vervolgens geëvalueerd. De evaluatiegegevens over methode, impact en gebruik worden verwerkt. Daarna kunnen andere scholen de vaardighedenworkshops gaan gebruiken. Na het lesgeven van de workshops zal er een evaluatie ook plaatsvinden.

Deze werkwijze is het stramien voor de evaluatie van alle activiteiten.

Feedback voor verbetering

Op basis van de bevindingen van de monitoring- en evaluatiebevindingen kunnen aanbevelingen worden gedaan om de activiteiten voor het programma BPS te verbeteren. We gaan er vanuit dat de actieplannen de zwakke punten aanpakken. De monitoringsgroep en de scholen implementeren de aanbevelingen. Door regelmatig te evalueren, kunnen we de voortgang nauwkeurig volgen. De communicatie is daarbij van essentieel belang.

Over 5 jaar hopen we de volgende indicatoren op orde te hebben:

- Het totale aantal leerlingen/studenten dat deelneemt aan de programma-activiteiten;
- Het percentage van de eerstegeneratie leerlingen/studenten dat deelneemt aan de activiteiten.

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

- Het betrekken van de ouders bij het deelnemen van studenten/leerlingen aan het programma;
- De tevredenheid van de leerlingen/studenten gemeten via enquêtes en feedbackformulieren;
- Het aantal betrokken docenten dat actief participeert in de ontwikkeling en uitvoering van de programma-activiteiten;
- Frequentie van de activiteiten;
- De doorstroomgegevens van de studenten om zo de voortgang van de studenten te kunnen zien;
- Kennis en toepassing van de vaardigheden van de studenten gemeten door zelfevaluaties zodat ze goed voorbereid zijn voor de arbeidsmarkt;
- Het aantal nieuwe samenwerkingen vergroten;
- De hoeveelheid fondsen die zijn geworven en besteed aan het programma;
- De bredere impact van het programma op de gemeenschap, zoals verbeterde onderwijskansen en economische voordelen.

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

Bijlagen

a. Informatie over de achtergrond van het programma

Er is een groep leerlingen die de capaciteiten heeft om hoger onderwijs te volgen maar niemand in het gezin en de directe omgeving heeft, die op een HWO opleiding heeft gestudeerd, de z.g. eerste generatie studenten⁵. Mede daardoor is studeren aan een HWO-opleiding voor hen iets dat “niet bij hen past”, “niet mogelijk is”, “te moeilijk is” of “onbetaalbaar is”. In de praktijk blijken deze leerlingen ondanks hun talenten en veerkracht, vaak hiaten te hebben in de vereiste kennis, vaardigheden en attitude waardoor studeren in het hoger onderwijs niet soepel verloopt. Verder beschikken ze vaak niet over een sociaal netwerk dat ondersteunend is bij het (gaan) studeren. Deze leerlingen wonen in Paramaribo en/of zijn afkomstig uit de districten of het binnenland. Door bovengenoemde omstandigheden kunnen deze leerlingen de mogelijkheden die in potentie aanwezig zijn onvoldoende benutten. Ze lopen het risico om als volwassene onder hun niveau te functioneren en minder (dan mogelijk is) te kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van het land. Hoewel scholen en opleidingen al veel doen om de kansen van deze leerlingen te vergroten, is er toch nog een groep voor wie de overstap niet soepel verloopt. De kerngroep Better Prepared Suriname wil samen met VOS-scholen/HWO-opleidingen kijken naar de aansluiting binnen het onderwijs en wat nodig is dat studenten een goede start kunnen maken. Uit onderzoek zal blijken wat er nodig is voor de bestaande curricula, lespraktijken en ondersteunende activiteiten na de inventarisatie en analyse. Via verschillende projecten komt er dan een programma BPS dat de aansluiting verbetert en dan beschikbaar komt voor alle VOS-scholen en HWO-opleidingen. En docenten en andere professionals moeten toegerust zijn om gezamenlijk dit programma te integreren in hun onderwijs door medewerking aan de ontwikkeling en uitvoering.

b. Ambitie programma Better Prepared Suriname

Het programma Better Prepared Suriname wil er actief toe bijdragen dat het HWO in Suriname toegankelijk is voor elke jongere en (jong)volwassene die daartoe de capaciteiten en talenten heeft. Dit moet kunnen ongeacht religie/levensovertuiging, geslacht, etnische achtergrond, seksuele gerichtheid, woonplaats, opleidingsniveau en sociaaleconomische status van ouders. Het programma BPS stimuleert dat er meer oog is voor de competenties en de veerkracht van VOS en HWO-studenten met ouders met een lagere of middelbare opleiding. Dit zijn de zogenaamde eerstegeneratiestudenten en ook in combinatie met een zwakke sociaal economische status. Het programma ontwikkelt een visie met aansluitingsactiviteiten VOS-HWO. Dit programma zal die leerlingen nog beter toerusten om te kunnen starten met een HWO-studie of een HWO-studie succesvol af te ronden. Het betreft in het bijzonder de eerstegeneratiestudenten die nu de meeste drempels ervaren.

Het gaat om de toegankelijkheid van het onderwijs te bevorderen. Hierdoor ontstaat het perspectief van een goede plek op de arbeidsmarkt⁶ voor de leerlingen. Het gaat dus om het erkennen, versterken en uitbreiden van aanwezige competenties en veerkracht, het vergroten van leerkansen en het versoepelen van de aansluiting met en doorstroom naar het HWO⁷.

Voor het bevorderen van de doorstroom van leerlingen/studenten naar HWO moet ook aan niet-onderwijs-gebonden basisvoorwaarden voldaan zijn. Het gaat bijvoorbeeld om een sociale omgeving die de jongere/student zoveel mogelijk ondersteunt, de wensen en interesses respecteert, het geloof in eigen kunnen stimuleert/versterkt. Verder gaat het om voldoende financiële middelen om te kunnen studeren, om goed en betaalbaar vervoer. Het programma BPS zal zich daarom ook inspannen om samen met decanen, overheids- en relevante maatschappelijke organisaties

⁵ De z.g. eerste generatie studenten: [Eerste generatie studenten - Inclusive Teaching & Learning Center \(tlcenter.nl\)](http://tlcenter.nl)

⁶ Dr. Henry R. Ori, Wat is onderwijs ons werkelijk waard? Naar een proactief onderwijsbeleid, Paramaribo 2021, Anton de Kom Universiteit, blz. 20

⁷ Dr. Henry R. Ori, Wat is onderwijs ons werkelijk waard? Naar een proactief onderwijsbeleid, Paramaribo 2021, Anton de Kom Universiteit, blz. 20

Beleidsplan Better Prepared Surinamer (BPS)

een werkwijze te ontwikkelen die bovengenoemde groep leerlingen/studenten toegang verleent tot “ondersteuning op maat⁸” om deze basisvoorwaarden te realiseren.

⁸ De ondersteuning wordt zoveel mogelijk afgestemd op de individuele situatie van de jongere/student

c. Overzicht aan ontwikkelde projecten: studiekeuze en vaardigheden

	Onderwerp	Inhoud	Leerjaar	Wanneer
Persoonlijke vaardigheden	Leerproces	Hoe kun je een probleem aanpakken? Waar ben je goed in en waar in minder?	2 en 3	1e periode
	Leerstrategie	Hoe neem je kennis en informatie tot je en verwerk je dit? dit kan door hoofd- en bijzaken te onderscheiden en te herhalen en oefenen	1	1e en 2e periode
Sociale vaardigheden	Gesprek voeren en samenwerken	Inleven in het onderwerp en de mensen met wie je een gesprek voert, aankijken, afwegen wat je zegt en je mening geven als er naar gevraagd wordt of het gesprek hierover gaat.	1	1e en 2e periode
Studie vaardigheden	Planning	Hoe maak ik een planning? Hoe werk ik volgens de planning? Hoe ga ik hiermee aan de slag?	Alle leerjaren	1e periode
	Evalueren	Het belang is om inzicht in je ontwikkelpunten te krijgen. Welke kennis en vaardigheden kun je nog verder ontwikkelen? Inzicht krijgen in dingen waar je nog niet zo goed in bent, helpt om te bepalen waar jij nog extra aan kan werken. Je krijgt inzicht in waar je goed in bent. Dit zorgt voor zelfvertrouwen en motivatie. Door te evalueren kun je je leerproces aanpassen en verbeteren.	Alle leerjaren	1e periode
	Onderwerp kiezen en onderzoeksvraag opstellen	uitleggen welk voorbereidend werk gedaan moet worden om te kunnen beginnen met het opstellen van een onderzoeksvraag/onderwerp; een voorlopig onderzoeksvraag opstellen; een onderzoeksvraag aanscherpen met een gegeven checklist; deelvragen opstellen die samen met de onderzoeksvraag een leidraad vormen voor het onderzoek.	2 en 3	1e of 2e periode
	Bronnen	gericht zoeken naar literatuurbronnen voor het beantwoorden van zijn/haar onderzoeksvraag; met de juiste zoekinstructies en zoektermen informatie op internet vinden; de kwaliteit en toepasbaarheid van bronnen beoordelen; refereren naar bronnen; aangeven wanneer er plagiaat wordt gepleegd; zijn/haar eigen zoekvraag, zoekstrategie en antwoord op zijn/haar zoekvraag verwoorden. een hypothese aannemen of verwerpen; aanbevelingen doen om zijn/haar onderzoek te verbeteren;	2 en 3	1e of 2e periode
	Onderzoek doen	Hoe kies je een onderwerp dat je interessant vind en verken je het probleem. Maak ook een onderzoeksvraag. Kansen creëren en wat vind je belangrijk? Wat wil je bereiken? Doelen stellen en doorzetten om te behalen. Prioriteiten stellen en begrijpen waarom taken belangrijk zijn. hoe maak je dan de beslissing.	2 en 3	1e of 2e periode
	Methode, conclusie en discussie	<ul style="list-style-type: none"> • beter beoordelen of onderzoek betrouwbaar, valide, representatief en generaliseerbaar is; • onderscheid maken tussen een causaal verband en een schijnverband; • de eisen voor een goede conclusie en discussie benoemen en begrijpen; • door middel van beantwoording van de hoofd- en deelvragen een goed onderbouwde conclusie schrijven; • een hypothese aannemen of verwerpen; • aanbevelingen doen om zijn/haar onderzoek te verbeteren; 	2 en 3	1e of 2e periode

**Beleidsplan
Better Prepared Surinamer
(BPS)**

	Onderwerp	Inhoud	Leerjaar	Wanneer
Studiekeuze	Vervolgopleiding	Training waar er wordt geleerd welke en hoe de juiste studiemogelijkheden en studiekeuze gemaakt kan worden. Informatie vergaren over HO-opleidingsmogelijkheden in SU	Alle leerjaren	